

SMJERNICE I PREPORUKE ZA IZRADU PLANOVA BORBE PROTIV KORUPCIJE U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Istočno Sarajevo,
oktobar 2024. godine

Na osnovu Člana 11. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13), imajući u vidu Odluku o usvajanju Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcionog plana za sprovođenje Strategije usvojenoj na 52. sjednici Savjeta ministara Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH“, broj 50/24) koja je održana 18.06.2024. godine, a u skladu sa Strateškim programom 3.1. (Koordinacija i saradnja institucionalnih kapaciteta za sprečavanje korupcije), i aktivnosti 3.1.3. (Usvajati planove borbe protiv korupcije u institucijama BiH), Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: Agencija) donosi:

SMJERNICE I PREPORUKE ZA IZRADU PLANOVA BORBE PROTIV KORUPCIJE U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Uvod

Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 52. sjednici održanoj dana 18.06.2024. godine, a na prijedlog Agencije, usvojio Strategiju za borbu protiv korupcije 2024-2028. (u daljem tekstu: Strategija) i Akcioni plan za njeno sprovođenje (u daljem tekstu: Akcioni plan)¹.

Usvajanjem Strategije stvorio se opšti okvir za sistemsku i sveobuhvatnu borbu protiv korupcije, što podrazumijeva utvrđivanje prioriternih oblasti za djelovanje, ali i određenih polaznih opredjeljenja i načina zajedničkoga djelovanja.

Strategija ima misiju da podrži razvoj, usvajanje, promociju i sprovođenje antikoruptivnih aktivnosti i koordinaciju institucija i tijela za sprečavanje korupcije, otkrivanje i procesuiranje koruptivnih krivičnih djela, te primjenu dobrih praksi i međunarodnih standarda.

Zakonom o Agenciji utvrđena je obaveza koordinacije i nadzora nad provedbom Strategije i Akcionog plana (Član 10. tačka b.), kao i obavezna saradnja svih institucija i agencija na svim nivoima, javnih službi i drugih tijela s javnim ovlaštenjima s ovom Agencijom (Član 24.). Isti član Zakona navodi da je jedna od nadležnosti Agencije koordinacija rada institucija s javnim ovlaštenjima u suzbijanju korupcije (tačka i.), kao i obavljanje drugih poslova vezanih za prevenciju korupcije (tačka s.). U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Agencija donosi antikoruptivne mjere, preporuke i instrukcije, te daje mišljenja i pokreće inicijative (Član 11.).

U kontekstu sveobuhvatnih reformi koje su neophodne za unapređenje vladavine prava, institucionalne otpornosti na korupciju, izrada efektivnih planova borbe protiv korupcije postala je praksa ali i jedan od strateških imperativa u provedbi koordinirane politike borbe protiv korupcije (*aktivnost 3.1.3. Usvajati planove borbe protiv korupcije u institucijama BiH*).

Ovaj dokument, „Smjernice i preporuke za izradu planova borbe protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine“, ima za cilj pružiti okvir i konkretne smjernice institucijama u procesu izrade i implementacije planova borbe protiv korupcije (u daljem tekstu: planovi).

¹ S ciljem lakše orijentacije cjelokupna numeracija je preuzeta iz Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcionog plana za sprovođenje Strategije a koju možete preuzeti na sledećoj stranici/link: <http://www.apik.ba/aktuelnosti/saopcenja-za-javnost/default.aspx?id=3062&langTag=sr-SP-Cyrl>

Kroz sistematski pristup i angažman svih relevantnih aktera, ovaj dokument nastoji osnažiti institucionalne kapacitete, poboljšati transparentnost i odgovornost, te unaprijediti mehanizme nadzora. Ovaj dokument zasnovan je na najboljim praksama iz domaćih i međunarodnih iskustava, uzimajući u obzir specifične kontekste i izazove sa kojima se suočava Bosna i Hercegovina.

Ciljevi dokumenta „Smjernice i preporuke za izradu planova borbe protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine“ su:

- **Definisanje i jačanje institucionalne odgovornosti:** Jasnim definiranjem unutrašnjih aktera odgovornih za implementaciju planova, povećava se odgovornost u radu institucija.
- **Usklađivanje s Akcionim planom:** Razvojem pojedinačnih planova u skladu sa Akcionim planom osigurava se konzistentnost i sinergija u borbi protiv korupcije.
- **Razvoj specifičnih aktivnosti:** Iako Strategija i Akcioni plan predstavljaju opći okvir borbe protiv korupcije, institucije nisu ograničene da kroz svoje planove identifikuju i razviju dodatne specifične preventivne aktivnosti i mjere. Ovim se institucijama omogućava fleksibilnost u prilagođavanju svojih planova prema specifičnim potrebama i okolnostima, uz zadržavanje osnovnih principa, smjernica i obaveza iz državnog Akcionog plana.
- **Osiguranje principa kontinuiteta provedbe sistemskih aktivnosti:** Planovi omogućavaju nesmetan nastavak provedbe sistemskih aktivnosti u borbi protiv korupcije, a koje imaju kontinuirani karakter ili osnov u prethodnim strateškim antikorupcijskim dokumentima ili planovima.
- **Oснаživanje kapaciteta institucija:** Jačanje sposobnosti institucija za efikasno upravljanje antikorupcijskim mjerama kroz obuke i dostupne resurse omogućava bolju reakciju na izazove korupcije.
- **Praćenje provedbe i evaluacija efekata:** Uspostava mehanizama za redovno praćenje i evaluaciju provedbe planova, kako bi se osiguralo da se aktivnosti realizuju prema predviđenim rokovima i ciljevima.
- **Unapređenje komunikacije:** Potaknuti međusobnu saradnju i komunikaciju između različitih institucija i aktera kako bi se razmijenila iskustva, najbolje prakse i informacije o borbi protiv korupcije.
- **Doprinos u ispunjavanju strateških ciljeva:** Svaki plan doprinosi postizanju strateških ciljeva i rezultata u smanjenju korupcije i poboljšanju povjerenja javnosti u institucije.
- **Sprovođenje međunarodnih standarda i preporuka:** Kroz pojedinačne planove integrišu se i provode međunarodni antikorupcijski standardi i preporuke, čime se osigurava i usklađenost s globalnim praksama i općim principom Strategije tačnije, „Principom jedinstvene i globalne vizije“.

U narednim poglavljima, predstavljene su ključne smjernice i preporuke neophodne za razvoj planova te njihovu blagovremenu i ujednačenu provedbu, što u konačnici treba da osnaži institucionalni integritet, transparentnost i odgovornost.

Retrospektiva i opis stanja

U periodu od 2020. godine do juna 2024. godine, Bosna i Hercegovina nije imala usvojenu Strategiju za borbu protiv korupcije, što je predstavljalo značajan izazov ne samo za provedbu planiranih sistemskih preventivnih aktivnosti, već i za razvoj politika borbe protiv korupcije na ostalim nivoima vlasti u BiH. Ova situacija dodatno je otežana pojavom pandemije COVID-19, na koju je Agencija reagovala donošenjem niza antikoruptivnih mjera kako bi se adekvatno upravljalo kriznim situacijama i rizicima od korupcije u specifičnim oblastima.

Jedna od ključnih mjera koja je omogućila kontinuitet u primjeni preventivnih antikorupcijskih aktivnosti bila je i izrada „Smjernica za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH“. Ovaj dokument imao je za cilj metodološko mapiranje i olakšavanje procesa strateškog razvoja politika borbe protiv korupcije, ali je istovremeno služio kao osnovni alat za izradu pojedinačnih planova borbe protiv korupcije institucijama BiH. Agencija je, u skladu s tim, inicirala izradu planova za borbu protiv korupcije za 2022. godinu u institucijama BiH, kao i inoviranje kontakt tačaka za saradnju sa Agencijom. U referentnom periodu, ukupno 63 institucije BiH obratile su se Agenciji za mišljenje o svojim planovima borbe protiv korupcije, što je rezultiralo njihovim usvajanjem i, na kraju, provedbom.

Ovim aktivnostima, Agencija je nadomjestila prazninu koja je nastala uslijed nedostatka općeg okvira za borbu protiv korupcije, tj. državne Strategije.

Koncept i struktura planova borbe protiv korupcije

Svrha izrade planova jeste konkretizacija i operacionalizacija definiranih politika borbe protiv korupcije na nivou pojedinačnih institucija koje su odgovorne za njihovu provedbu. Kroz izradu ovih planova, institucije postižu veću transparentnost, odgovornost i integritet u javnom sektoru, što doprinosi i jačanju povjerenja građana u institucije.

Također, izrada planova pruža okvir za koordiniraniji i sveobuhvatniji odgovor institucija na problem korupcije, omogućavajući efikasniju saradnju i razmjenu informacija.

U odnosu na prethodne cikluse izrade planova, a na temelju stručne procjene Agencije i obaveza koje proizlaze iz Akcionog plana, preporuka Agencije je da se vremenski period trajanja planova uskladi sa vremeskim okvirom trajanja Strategije i Akcionog plana, odnosno za period 2024-2028. godina. Ovaj strukturirani pristup doprinosi efikasnosti i optimizaciji vremena, te racionalizaciji procesa (npr. periodična inoviranja planova, davanje mišljenja), uz jačanje fokusa na samoj implementaciji.

Plan borbe protiv korupcije obuhvata dva međusobno povezana segmenta. Prvi segment, *tekstualni dio*, pruža širi kontekst borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, uključujući viziju institucije o očekivanim ishodima realizacije plana. S tim u vezi, institucije trebaju kontekstualno koristiti tekst Strategije, prilagođavajući formulacije i sadržaj nadležnostima, ulozi u provedbi i obavezama koje proizlaze iz Akcionog plana.

U prvom tj. tekstualnom dijelu plana poželjno je obuhvatiti sljedeće cjeline:

- **Koncept i struktura planova borbe protiv korupcije**
- **O instituciji:**
 - *Nadležnosti;*
 - *Organizaciona struktura;*
 - *Odgovornost i uloga institucije u sistemu prevencije korupcije* (Ova cjelina uključuje: specifikaciju zadataka za organizacione jedinice u procesu provedbe plana; saradnju s Agencijom tokom izrade plana; blagovremeno usvajanje i provedbu plana; obavezu i odgovornost dostavljanja podataka i informacija na zahtjev Agencije).

Pored navedenog, ključno je osigurati usklađenost planova sa Strategijom, koristeći njen tekst kao osnovu a sa fokusom na specifične oblasti koje će biti predstavljene u tabelarnom pregledu aktivnosti. Ova struktura omogućava sistematičan pristup borbi protiv korupcije i osigurava da svi relevantni aspekti budu adekvatno obuhvaćeni.

Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti.

Drugi dio plana čini *tabelarni dio*, koji treba da se sastoji od dvije primarne kategorije aktivnosti:

- **Opće aktivnosti** – Radi se o aktivnostima koje su definirane Akcionim planom a prepoznatljive su po tome što su provodioci općeniti tj. odnose se na sve institucije u BiH ili samo za određeni nivo vlasti (npr. institucije u BiH, institucije BiH, svi provodioci itd.). Obzirom da je fokus ovog dokumenta na planovima institucija BiH, važno je da institucije posvete pažnju uključivanju ovih općih aktivnosti u svoje planove kako bi se osigurao jedinstven pristup i dosljedna primjena strateških mjera i aktivnosti. Kroz Akcioni plan definirano je ukupno sedam općih aktivnosti koje trebaju biti sastavni dio plana svake institucije BiH, a koje su posebno istaknute u ovom dokumentu u jednom od narednih poglavlja.
- **Specifične aktivnosti** – Ova kategorija aktivnosti, takođe je jasno definisana Akcionim planom i usmjerena je na određene kategorije institucija BiH, uzimajući u obzir njihove funkcionalne nadležnosti. Kroz ove aktivnosti naglašava se važnost specifičnih nadležnosti pojedinih institucija i potreba za njihovom efikasnom provedbom. *Stoga će ove aktivnosti biti involvirane isključivo u planove institucija koje su jasno definisane kao provodioci ili koje imaju funkcionalnu nadležnost za njihovu provedbu.* U Akcionom planu Agencija je detektovala ukupno 61 specifičnu aktivnost u kojoj su pojedinačne institucije BiH definirane kao inicijatori i provodioci.

Također, jedna od preporuka Agencije jeste da se pored navedenih aktivnosti, kroz planove borbe protiv korupcije ispoštuje jedan od općih principa Strategije, tj. „*Princip kontinuiteta provedbe sistemskih aktivnosti*“. To podrazumjeva **kontinuitet provedbe dosadašnjih sistemskih aktivnosti** u borbi protiv korupcije, koje imaju kontinuirani karakter. Te aktivnosti mogu proizilaziti iz prethodnih državnih strategija i planova, antikoruptivnih mjera donesenih od strane Agencije a čiji je kontinuitet važno osigurati.

Monitoring sprovođenja planova i izvještavanje o provedbi

Za koordinaciju i nadzor nad provođenjem Strategije i Akcionog plana, kao i za davanje mišljenja i instrukcija o njihovoj provedbi, nadležna je Agencija.

Sve institucije BiH donijeti će vlastite planove nakon usvajanja Strategije i Akcionog plana od strane Savjeta ministara BiH, a na temelju smjernica i preporuka Agencije. Planovi će sadržavati opće i specifične aktivnosti definisane Akcionim planom i smjericama Agencije (vidi tabelarni pregled), te ovisno od procjene institucija i dosadašnje sistemske aktivnosti u borbi protiv korupcije koje su kontinuiranog karaktera.

Vremenski okvir sprovođenja aktivnosti iz planova treba da prati rokove provedbe koji su definirani Akcionim planom, kako bi ukupna provedba bila blagovremena, koordinirana i adekvatno nadzirana od strane Agencije.

Izvještaji o provedbi planova biće dostavljeni Agenciji najkasnije do kraja marta naredne godine za prethodnu godinu. Agencija će, shodno svojim zakonskim nadležnostima, godišnje, a po potrebi i više puta, podnositi izvještaje Parlamentarnoj skupštini BiH i Savjetu ministara BiH o sprovođenju Strategije.

Sistem izvještavanja između Agencije i institucija BiH biće prilagođen potrebama i dinamikama monitoringa Strategije i Akcionog plana. Agencija će analizirati sve aktivnosti iz Akcionog plana putem indikatora koji ocjenjuju napredak, uključujući dostupnost, vremensku usklađenost, obim provedbe, kvantitativne i kvalitativne indikatore, kao i relevantnost.

Pored jasnog okvira monitoringa i izvještavanja o stepenu provedbe Strategije i Akcionog plana, poseban fokus biti će na evaluaciji realizacije uz identifikaciju prednosti i nedostataka u realizovanom pristupu i pojedinim aktivnostima.

Sistem monitoringa i evaluacije Strategije i Akcionog plana od ključne je važnosti jer pruža blagovremene informacije o stepenu i efektima provedbe, kao i ranu identifikaciju eventualnih slabosti u provedbi. Ovo služi i kao osnov za nadležno postupanje Agencije u vezi sa davanjem mišljenja i instrukcija o provedbi.

Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, osiguravajući kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije. Kvalitet informacija prikupljenih kroz monitoring i evaluacije od suštinskog je značaja za izradu pouzdanih i objektivnih izvještaja, koji mogu biti korisni donosiocima odluka u BiH, ali i kao pokazatelj stepena provedbe međunarodnih preporuka i standarda.

Shematski prikaz procesa usvajanja, provedbe planova i uloge aktera

Sistem nadzora i izvješćavanja o sprovođenju planova borbe protiv korupcije

Izvješćaje o sprovođenju planova borbe protiv korupcije institucije BiH će dostavljati Agenciji **najkasnije zaključno sa mjesecom martom a u odnosu na godinu o kojoj se izvješćava**. Shodno zakonskim nadležnostima, Agencija će jednom godišnje, a u slučaju potrebe i više puta, podnijeti Izvješćaj Parlamentarnoj skupštini BiH i Savjetu ministara BiH o sprovođenju Strategije. Kontakt tačke u institucijama BiH će pripremiti izvješćaj o sprovođenju planova borbe protiv korupcije na nivou institucija BiH, te u zadanim vremenskim okvirima isti dostaviti Agenciji. Sistem izvješćavanja biće uspostavljen u skladu sa potrebama monitoringa sprovođenja Strategije i Akcionog plana.

Sve aktivnosti Agencija će analizirati kroz sljedeće indikatore za procjenu napretka: dostupnost, napredak unutar vremenskog roka, napredak u obimu sprovođenja, kvantitativni indikatori, kvalitet implementacije i relevantnost. Pored jasnog okvira monitoringa i izvješćavanja o stepenu sprovođenja planova borbe protiv korupcije, poseban fokus biće na evaluaciji realizacije uz uočavanje prednosti i nedostataka u pristupu implementaciji i sprovođenju pojedinačnih aktivnosti.

Dijelovi Strategije relevantni za pripremu i usvajanje planova

Ovim dokumentom posebno su istaknute opće i specifične aktivnosti iz Akcionog plana kako bi se olakšao pregled i preuzimanje tih aktivnosti od strane institucija BiH u svrhu izrade planova. S tim u vezi, u nastavku je dat sažet tekstualni dio Strategije, organiziran prema strateškim ciljevima i programima te pregled mjera iz Akcionog plana s jasnom naznakom općih i specifičnih mjera relevantnim za institucije BiH. S ciljem lakše orijentacije cjelokupna numeracija strateških programa i aktivnosti u nastavku dokumenta preuzeta je iz Strategije i Akcionog plana.

STRATEŠKI CILJ 1 OJAČATI SISTEM PREVENCIJE I KOORDINACIJSKIH MEHANIZAMA

Uzimajući u obzir ranija iskustva u provođenju prethodnih strategija i akcionih planova, sistem prevencije i koordinacije borbe protiv korupcije, postavljen je kao polazni prioritet ove Strategije oko kojeg se dalje razrađuju strateški programi i konkretne provedene aktivnosti.

Efikasna prevencija korupcije podrazumijeva unapređenje pravnog okvira, vraćanje povjerenja u institucije i podizanje i jačanje javne svijesti cjelokupnog društva razvojem senzibiliteta na štetne posljedice korupcije, jačanje integriteta i odgovornosti, te osnaživanje otpornosti ukupne javnosti na participaciju u koruptivnim aktivnostima. Najčešća slabost u pogledu borbe protiv korupcije ogleda se u naporima da se preduzmu aktivnosti protiv učesnika u korupciji, nakon što je koruptivna aktivnost već urađena i napravila štetu.

Stoga je naglasak u strateškom cilju 1. na programima koji se odnose na jačanje normativnog i institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije, jačanju sistema integriteta kako u javnom tako i u privatnom sektoru u BiH, odgovorno upravljanje javnim finansijama, te efikasno upravljanje sukobom interesa. On takođe obuhvata aktivnosti koje se odnose na unapređenje uslova za participaciju cjelokupnog društva kroz jačanje transparentnosti u javnoj upravi BiH, uspostavljanje i unapređenje digitalnih antikorupcijskih alata, javne antikorupcijske kampanje i projekte, i opšte i specifične antikorupcijske edukacije.

Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija

U kontekstu poboljšanja normativnog okvira, a sa ciljem efikasnije borbe protiv korupcije, ovaj strateški program će osigurati pokretanje niza inicijativa za usvajanje ali i izmjene i dopune zakona kao što su: Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Zakon o zaštiti lica koje prijavljuju korupciju u institucijama BiH, Zakon o transparentnosti vlasništva nad medijima, Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom, Zakon o finansiranju političkih stranaka u BiH, Izborni zakon BiH i drugih.

Sa ciljem unapređenja normativnog okvira za efikasno sprečavanje korupcije neophodno je razviti i unaprijediti pravni okvir za jasno pozicioniranje Agencije i tijela, te osiguranje njihove potpune operativne, kadrovske i finansijske nezavisnosti u sistemu javnih institucija na

odgovarajućem nivou vlasti. U ovim procesima potrebno je naglasak staviti kako u pravcu ispunjavanja međunarodnih preporuka i standarda relevantnih za specifične oblasti, tako i za osiguranje ujednačenosti rješenja sadržanim u antikorupcijskom zakonodavstvu u BiH.

Uvažavajući dosadašnje iskustvo u primjeni Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH uočeni su u primjeni određeni pravni nedostaci, koji se odnose na mehanizme zaštite prijavitelja korupcije, statusna pitanja tih lica, te pitanja otklanjanja štetnih radnji.

Takođe, imajući u vidu i EU Direktivu (EU) 2019/1937 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2019. godine posvećene zaštiti lica koja prijavljuju povrede prava Unije, Bosna i Hercegovina je na svom EU integracijskom putu u obavezi uvažiti istu i unaprijediti svoje zakonodavstvo u ovoj oblasti.

U periodu od 2014. godine tj. od stupanja na snagu ovog Zakona, pa zaključno sa današnjim danom zaprimljeno je ukupno 34 zahtjeva za dodjelu statusa zaštićenih prijavitelja korupcije u institucijama BiH. Od ovog broja u 11 slučajeva je dodijeljen status zaštićenog prijavitelja korupcije. S obzirom na navedene statističke pokazatelje, evidentna je potreba za unapređenjem normativnog okvira za efikasniju zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH.

Od posebnog značaja je i integritet u pravosuđu. To prepoznaje i EU, koja traži određene promjene u nekoliko zakona, a posebno Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu i njihovu implementaciju, kako bi se osigurao najveći mogući integritet u svim dijelovima pravosuđa. Posljednim izmjenama Zakona o VSTS-u u značajnoj mjeri je došlo do unapređenja u ovoj oblasti. Za očekivati je da ovo i sva naredna unaprijeđenja dovedu do povećanog povjerenja građana i do uspostavljanja pravosuđa kao nezavisnog i objektivnog sistema u službi svih.

Stoga je krajnji cilj ovog strateškog programa sistemsko usklađivanje antikorupcijskog zakonodavstva na teritoriji BiH u skladu sa standardima EU i ostalim relevantnim međunarodnim obavezama i preporukama.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST/VRSTA	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.1.1. Izmijeniti i dopuniti Zakon o APIK-u sa ciljem efikasnog sprečavanja korupcije Specifična mjera	Izmijenjen i dopunjen Zakon o APIK- u na način da uključuje ali se ne ograničava na sljedeće: - Unaprijeđen sistem uzajamnog izvještavanja - Unaprijeđeni mehanizmi prevencije korupcije - Ojačani materijalno-tehnički kapaciteti - Osigurana veća operativna, kadrovska i finansijska nezavisnost APIK-a - Ostale promjene po potrebi	Inicijator: APIK/Komisija za izbor i praćenje rada APIK-a Provodilac: SM BiH i PS BiH	I kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva
1.1.2. Izmijeniti i dopuniti Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH u skladu sa preporukama OECD iz 2021. godine i EU direktivom iz 2019. godine	Izmijenjen i dopunjen Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH u skladu sa preporukama OECD i EU direktivom , na način	Inicijator: APIK Provodilac: SM BiH i PS BIH	II kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

Specifična mjera	da uključuje ali se ne ograničava na sljedeće: - Uveden institut razumnog vjerovanja - Usklađeni vremenski okviri provođenja - Osigurana pravna pomoć prijaviteljima			
1.1.3. Dovořiti pravni okvir vezano za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u BiH u skladu sa preporukama OECD iz 2021. godine i EU direktivom iz 2019. godine Specifična mjera	- Usvojeni pravni okviri za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u BiH u skladu sa preporukama OECD iz 2021. godine i EU direktivom iz 2019. godine	Inicijator: APIK/TSK/ nadležna ministarstva na svim nivoima vlasti u BiH Provodioci: Vlade i parlamenti u BiH	II kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.1.4. Usklađiti normativni okvir za rješavanje sukoba interesa na svim nivoima vlasti u BiH u skladu sa GRECO preporukama, EU standardima, Mišljenjem Venecijanske komisije iz 2021. godine i preporuke iz II ciklusa izvještaja o implementaciji UNCAC-a za BiH Specifična mjera	- Usklađeni normativni okviri na svim nivoima vlasti u BiH	Inicijatori: Nadležna ministarstva pravde/ nadležne institucije Provodioci: Parlamenti na svim nivoima vlasti u BiH	I kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva
1.1.5. Definisati pravni okvir u oblasti lobiranja u skladu sa GRECO preporukama Specifična mjera	- Sprovedeno istraživanje, sačinjena analiza - Kreirane preporuke za sistemsko uvođenje lobiranja kao legitimne prakse	Inicijatori: APIK/ VTK Provodioci: APIK, OCD, privredne komore na svim nivoima vlasti u BiH	IV kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.1.6. Izmijeniti i dopuniti Izborni zakon BiH u skladu sa međunarodnim preporukama Specifična mjera	Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH uključujući ali ne ograničavajući se na: - Provedene preporuke međunarodne posmatračke misije OSCE/ODIHR - Provedene GRECO preporuke	Inicijator: CIK Provodilac: PS BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
1.1.7. Uspostaviti efikasan nadzor i transparentnost prikupljanja i trošenja finansijskih sredstava političkih stranaka i finansijskih izvještaja tokom izbornih kampanja Specifična mjera	- Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka BiH	Inicijator/Provodilac: CIK BiH, SM BiH, PS BiH	IV kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva
1.1.8. Normativno urediti oblast organizacije političkih partija u BiH Specifična mjera	- Uređen normativni okvir na nivoima vlasti u BiH	Inicijatori/provodioci: Nadležne institucije u BiH	I kvartal 2026.	Redovna budžetska sredstva
1.1.9. Usvojiti na svim nivoima vlasti Zakon o transparentnosti vlasništva nad medijima i kriterije za javno oglašavanje Specifična mjera	- Usvojeni zakoni o transparentnosti vlasništva nad medijima na svim nivoima vlasti - Usvojeni kriteriji za javno oglašavanje na svim nivoima vlasti	Inicijatori: RAK, Vijeće za štampu, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, nadležna ministarstva na odgovarajućem novou vlasti Provodioci: VM BiH i PS BiH, zakonodavni organi na ostalim nivoima vlasti	I kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva

1.1.10. Unaprijediti etičke kodekse i druge interne propise za policijske službenike u BiH u skladu sa GRECO preporukama Specifična mjera	- Unaprijeđeni etički kodeksi u skladu sa GRECO preporukama - Usklađeni interni propisi u skladu sa GRECO preporukama	Inicijator/provodilac: Policijske agencije	IV kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.1.11. Usvojiti Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom na državnom nivou Specifična mjera	- Usvojen Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom na nivou BiH	Inicijator/provodilac: MP BiH, SM BiH, PS BiH	I kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.1.12. Uspostaviti kancelariju(e) za povrat imovine koji će biti zaduženi podršku pronalaženju, identifikovanju i oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom Specifična mjera	- Uspostavljena kancelarija(e) za povrat imovine	Inicijator/provodilac: Nadležna ministarstva pravde /Nadležne institucije u BiH	I kvartal 2026.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.1.13. Usvojiti novi Zakon o VSTS-u u skladu sa EU standardima Specifična mjera	- Usvojen Zakon u skladu sa EU standardima	Inicijator: VSTS/ Ministarstvo pravde BiH Provodilac: PS BiH	IV kvartal 2024.	Redovna bužetska sredstva

Strateški program 1.2. Efikasno upravljanje sukobom interesa

Efikasno upravljanje sukobom interesa predstavlja značajan segment u prevenciji korupcije. Stoga je donošenje i primjena zakona o sprečavanju sukoba interesa na svim nivoima vlasti u BiH važan preventivni mehanizam u borbi protiv korupcije.

Grupa zemalja za borbu protiv korupcije (GRECO)², u svojim izvještajima preporučila je usklađivanje zakona o sukobu interesa na cijelom teritoriju BiH uz pooštavanje sistema sankcija. Pored usklađivanja zakonske regulative, potrebno je uspostaviti kapacitete za praćenje sukoba interesa na nivoima vlasti u BiH, gdje oni ne postoje, te ojačati kapacitete tamo gdje su već osnovana tijela za praćenje sukoba interesa.

GRECO između ostalog preporučuje: „(i) objedinjavanje važećih zahtjeva za objavu finansijskih podataka u jedan jedinstveni obrazac za prijavu, (ii) uvođenje obaveze prijavljivanja imovine bliskih rođaka te dostavljanje ažuriranih informacija u slučaju značajnije promjene podataka o kojima se treba izvještavati tokom mandata, i (iii) osiguravanje da se finansijski podaci objavljuju i da im se može lako pristupiti, uz uvažavanje privatnosti i sigurnosti parlamentarnih zastupnika te njihovih bliskih rođaka, koji podliježu obavezi prijavljivanja.“ Nadalje, GRECO je ocijenio „x. da se sistem za upravljanje sukobima interesa osoba sa najvišim izvršnim funkcijama revidira i ojača tako što će se (i) osigurati da izjave o interesima osoba sa najvišim izvršnim funkcijama budu predmet redovnih suštinskih provjera, uz razmjerne sankcije u slučaju kršenja, uključujući lažno prijavljivanje ili neprijavlivanje; (ii) donošenje odluka u vezi sa sukobom interesa dostupnim javnosti; i (iii) uvođenje zahtjeva ad hoc objelodanjivanja u pogledu lica koja obavljaju najviše izvršne funkcije u situacijama sukoba interesa kako do njih dođe (stav 108.). Pored toga smatraju da je potrebno „da (i) se razmotri produženje perioda mirovanja za osobe sa najvišim izvršnim funkcijama; (ii) da se

² Drugi privremeni Izvještaj o usklađenosti BiH iz Četvrtog kruga evaluacije GRECO, str.4 <http://msb.gov.ba/dokumenti/strateski/default.aspx?id=23446&langTag=bs-BA>

prošire pravila nakon prestanka radnog odnosa u odnosu na osobe sa najvišim izvršnim funkcijama kako bi se obuhvatilo zapošljavanje u privatnom sektoru“.

U tom smislu, ovaj strateški program predviđa niz mjera i aktivnosti koje se odnose na unapređenje zakonodavnih okvira koji regulišu oblast sukoba interesa na svim nivoima vlasti u BiH, uz njihovo neophodno usklađivanje sa preporukama GRECO-a, standardima EU i ostalim relevantnim međunarodnim standardima, te održavanje redovnih obuka iz navedene oblasti za imenovane i izabrane zvaničnike i njihove savjetnike.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST/VRSTA	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.2.1. Implementirati Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama na nivou BiH Specifična mjera	Implementiran Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama na nivou BiH na način da je: - Imenovana Komisija za odlučivanje o sukobu interesa - Osigurana administrativna i finansijska nezavisnost Komisije za odlučivanje o sukobu interesa - Uveden efikasan sistem podnošenja i provjere imovinskih/finansijskih kartona	Inicijatori/provodioci: APIK, SM BiH, Komisija za odlučivanje o sukobu interesa, PS BiH	IV kvartal 2024.	Redovna/kapitalna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.2.2. Uspostaviti saradnju svih nadležnih tijela u cilju uspostave efikasnog mehanizma kontrol imovinskih/finansijskih obrazaca Opšta mjera	- Uspostavljena saradnja - Omogućena provjera tačnosti podataka navedenih u imovinskim/finansijskim obrascima	Inicijatori/ institucije nadležne za sprovođenje: Nadležna tijela za sprovođenje zakona o sukobu interesa i sve institucije sa javnim ovlaštenjima u BiH	Kontinuirano	Redovna/kapitalna budžetska sredstva/ Donatorska sredstva
1.2.3. Kreirati i unaprijediti Funkcionalna softverska rješenja tijela za provođenje zakona o sukobu interesa u BiH Specifična mjera	Kreirana i unaprijeđena funkcionalna softverska rješenja	Inicijatori/provodioci: Nadležna tijela za provođenje zakona o sukobu interesa	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.2.4. Javno objaviti podatke iz izjava o imovinskom stanju Specifična mjera	Podaci javno objavljeni	Inicijatori/provodioci: Nadležna tijela za provođenje zakona o sukobu interesa	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.2.5. Učiniti javno dostupnim registar primljenih poklona Specifična mjera	Registar javno dostupan	Inicijatori/provodioci: Nadležna tijela za provođenje zakona o sukobu interesa	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.2.6. Izraditi metodologiju/smjernice za upravljanje sukobom interesa državnih službenika Opšta mjera	- Izrađena metodologija/ smjernice za upravljanje sukobom interesa državnih službenika	Inicijatori: APIK/ADS-ovi na svim nivoima vlasti u BiH Institucije nadležne za sprovođenje: ADS-ovi na svim nivoima vlasti u BiH i sve institucije u BiH	I kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 1.3. Etično poslovanje u privatnom sektoru

Zbog značajne uloge privatnog sektora u borbi protiv korupcije, ovaj strateški program će uključiti privatni sektor u antikorupcijske napore kroz razvoj sistema i politika usklađenosti (*compliance*) u privatnom sektoru, u cilju smanjenja svih vrsta koruptivnih rizika.

Ne postoje značajnija istraživanja novijeg datuma u BiH koja bi ukazivala na stepen zastupljenosti korupcije unutar privatnog sektora.

U Izvještaju Kancelarije Ujedinjenih nacija za droge i kriminal (UNODC)³ iz 2013. godine predstavljena su određena saznanja o korupciji i njenom uticaju unutar privatnog sektora. Između ostalog, konstatuje da poslovni predstavnici u BiH navode korupciju kao šestu najznačajniju prepreku poslovanju, nakon visokih poreza, komplikovanih poreznih zakona, političke nestabilnosti, propisa o radu i ograničenog pristupa finansiranju. Kroz analizu je dalje zaključeno da su približno dvije trećine (65,2%) preduzeća ostvarila najmanje jedan kontakt sa javnim službenikom tokom 12 mjeseci koji su prethodili istraživanju. Isto tako, istaknuto je da je stopa prisutnosti podmićivanja među preduzećima koja su imala dodira sa javnim službenicima u tom periodu bila 10,4%.

Korupcija predstavlja jednu od najznačajnijih prepreka za nesmetano poslovanje, te uništava poslovni imidž kompanija što negativno utiče na tržište, posebno kada se govori o privlačenju stranih investitora i kompanija da ulažu u privredni razvoj BiH.

Potrebno je posebnu pažnju posvetiti promociji dobrih praksi i antikorupcijskog standarda ISO 37001 (Antibribery Management System) koji podrazumijeva analizu i procjenu stepena rizika podmićivanja kompanije u zavisnosti od veličine i strukture.

Kao rezultat istraživanja nivoa zadovoljstva među stranim investitorima u BiH periodično se objavljuje Poslovni Barometar⁴, koji sadrži podatke dobivene anketiranjem članica Savjeta stranih investitora (SSI) u BiH.

Navedene ankete među članicama SSI provode se u cilju dobijanja boljeg uvida o stanju poslovnog okruženja u BiH, prepreka sa kojima se suočavaju investitori, kao i njihove planove za reinvestiranje, nova zapošljavanja i kreiranje više poslovnih prilika u BiH, a daju i pregled rizika koji bi u budućnosti mogli imati najveći uticaj na njihovo uspješno poslovanje.

Prema podacima iz posljednjeg Poslovnog barometra objavljenog u 8. mjesecu 2021. godine, kao glavni rizici koji utiču na investiranje istaknuti su politička nestabilnost (94%), te odmah na drugom mjestu korupcija i kriminal (81%), a na trećem mjestu je nedostatak vladavine prava (64%).

Sve navedeno upućuje da je neophodno aktivno uključivanje privatnog sektora u kreiranje i provođenje antikorupcijskih politika u svim segmentima poslovanja.

³ Izvještaj Kancelarije Ujedinjenih nacija za droge i kriminal „Poslovanje, korupcija i kriminal u BiH: Uticaj mita i kriminala na privatna preduzeća“, 2013. godina, dostupno na https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/corruption/Prevod_izvjestaja_BHS_fina_za_stampu_ispravljeno.pdf

⁴ <https://fic.ba/en/business-barometer/>

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.3.1. Realizovati obuku poslovnog sektora o integritetu, uključujući kodekse poslovne etike Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Obuka realizovana u poslovnim subjektima iz privatnog i iz javnog sektora (javna preduzeća) - Obuka provedena na nivou uprava poslovnih subjekata 	Inicijatori/ Provodioci: VTK BiH, privredne komore na svim nivoima vlasti u BiH, APIK, TSK	IV kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.3.2. Razviti sisteme i politike usklađenosti (Compliance program) u privatnom sektoru (pravni rizici, rizici sankcija i reputacijski rizici) Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Izvršene obuke za Compliance program po oblicima rizika - Obuka višeg menadžmenta za borbu protiv korupcije - Imenovani Compliance manageri u poslovnim subjektima 	Inicijator/ Provodilac: VTK BiH, privredne komore na svim nivoima vlasti u BiH, APIK, TSK	II kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.3.3. Realizovati obuku na temu implementacije BAS ISO 37001: 2019 – <i>Sistem upravljanja za sprečavanje podmičivanja</i> i BAS ISO 37301: 2023- <i>Sistem upravljanja usklađenošću</i> i podrška uvođenju standarda i BAS ISO 37000:2021 – <i>Upravljanje organizacijama</i> Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Broj realizovanih obuka na kojima su prezentovani standardi - Broj dodijeljenih certifikata o uvedenim standardima - Formiran fond za podršku za uvođenje standarda u poslovnim subjektima 	Provodilac: VTK BiH, privredne komore na svim nivoima vlasti u BiH	IV kvartal 2025.	Članarina/ Donatorska sredstva

Strateški program 1.4. Odgovorno upravljanje javnim finansijama

Javne finansije su naročito podložno i izazovno područje za sve pojavne oblike korupcije. Stoga se odgovorno upravljanje javnim finansijama može smatrati jednom od značajnijih antikoruptivnih politika. Odgovorno upravljanje javnim finansijama ogleda se u istrajnom i konzistentnom mjerenju efektivnosti i efikasnosti javne uprave i njenog stavljanja u službu građana. Sistem reformi u oblasti javnih finansija i bolja funkcionalnost javne uprave može se postići preuzimanjem pravne stečevine EU, razvojem partnerskih odnosa sa organizacijama civilnog društva, digitalizacijom i jačanjem statističke osnove čime se, između ostalog, bolje koncipiraju razvojne i druge politike u BiH, kao i veća apsorpcija EU fondova.

Praktično, danas sistem finansiranja javne uprave u BiH opterećen je problemima koji su vezani za dosljednu primjenu i implementaciju donesenih pravila i standarda vezanih za finansijsko upravljanje i kontrolu, uključujući i neadekvatan pristup u rukovođenju radnim procesima. Finansijsko upravljanje i kontrola (FUK) u sebi integrišu brojna područja, kao što su: upravljanje ljudskim resursima, etička pitanja, organizacija, javne nabavke, odnose između povezanih institucija i dr., koja se detaljnije uređuju drugim zakonima i podzakonskim aktima, uputstvima, smjernicama i slično. Tako da je regulativa koja uređuje finansijsko upravljanje i kontrolu daleko opsežnija od Zakona o finansiranju institucija BiH⁵, kao osnovnog propisa za

⁵ Zakon o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22)

finansijsko upravljanje i kontrolu. Za uspostavljanje funkcionalnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole odgovoran je rukovodilac institucije.⁶

Od posebnog značaja u javnim finansijama je adekvatno pravno uređenje područja javnih nabavki, koje nosi ogromne rizike za javne finansije. Opštepoznato je da države najviše budžetskih sredstava gube baš na tom području, zbog čega je potrebno osigurati efikasno pravno uređenje ove oblasti, uključujući i implementaciju novousvojenih pravnih normi na način koji će minimizirati mogućnosti gubitka kroz sistem javnih nabavki. Novi strateški okvir za javne nabavke za period 2024 – 2028. donesen je sredinom mjeseca marta 2024. godine, i pretpostavlja da sistem javnih nabavki u BiH bude moderan, transparentan, konkurentan i efikasan, kao i usklađen sa EU pravnim poretkom. Sa aspekta antikorupcijskih politika, kroz ovu strategiju uvode se mjere za jačanje integriteta i borbe protiv korupcije, te uopšteno osigurava preventivni pristup.

Pravila finansijske kontrole pružaju zaštitu i finansijskih interesa EU od prevara u upravljanju sredstvima EU. U BiH je evidentan prostor za napredak za usklađivanje sa *Direktivom o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa EU krivičnopravnim sredstvima*. U tom smislu BiH treba uspostaviti koordinacijsku službu za suzbijanje prevara (AFCOS) kako bi se olakšala efikasna saradnja i razmjena informacija sa EK.

Promocija i provođenje rodni aspekata pri planiranju i izvršenju budžeta (rodno odgovoran budžet) osiguraće ravnopravno i transparentno upravljanje javnim finansijama (rodno odgovorno budžetiranje). Prilikom planiranja aktivnosti i izrade analiza stanja potrebno je da svaki budžetski korisnik izvrši analizu kako bi se procijenio uticaj postojećih budžetskih sredstava na zadovoljavanje različitih potreba žena i muškaraca.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST/VRSTA	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.4.1. Sprovoditi finansijsko upravljanje i kontrolu (FUK) na sistemski način Opšta mjera	Osigurano funkcionalno sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole uključujući, ali ne ograničavajući se na: - Imenovanje koordinatora za FUK - Donošenje Pravilnika o FUK-u - Izrada registara rizika poslovnih procesa - Stalno unaprijeđenje sistema internih kontrola u poslovnim procesima - Donošenje internih akata o prenosu ovlaštenja i odgovornosti u obavljanju poslova - Razdvajanja dužnosti u procesima izvršavanja transakcija - Donošenje internih akata o raščlanjenim postupcima javnih nabavki - Donošenje internih akata kojima je osigurano postojanje revizorskog traga o svim sprovedenim transakcijama i kontrolama	Institucije nadležne za sprovođenje: Sve institucije javnog sektora CHJ MFT BiH Kancelarija za reviziju insitucija BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva

⁶ Smjernice za razvoj upravljačke odgovornosti u institucijama BiH, dostupno na <https://chj.mft.gov.ba/Content/OpenAttachment?id=015e9e1b-5afe-42e8-9b2e-b94a353d64c5&lang=hr>

1.4.2. Identifikovati i procijeniti stepen rizika od korupcije u ključnim poslovnim procesima koji su najviše podložni korupciji kroz procese javnih nabavki i zapošljavanja Opšta mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikovan i procijenjen stepen rizika poslovnih procesa kod javnih nabavki i zapošljavanja u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Sprovedena analiza uzroka rizika od korupcije u poslovnim procesima u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Sprovedene mjere kojima se utiče na smanjenje stepena rizika od korupcije 	Institucije nadležne za sprovođenje: Sve institucije javnog sektora CHJ MFT BIH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
1.4.3. Razvijati svijest rukovodilaca institucija javnog sektora o odgovornosti i ulozi rukovodilaca u procesu donošenja poslovnih odluka kojima se osigurava zakonito trošenje raspoloživih sredstava za realizaciju ciljeva institucije Opšta mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Broj edukacija za rukovodioce na svim nivoima upravljanja u institucijama javnog sektora o razumijevanju odgovornosti za pravilno i zakonito poslovanje institucije - Smanjen broj negativnih mišljenja i mišljenja sa rezervom revizorskih institucija - Smanjen broj izdanih preporuka u revizorskim izvještajima 	Institucije nadležne za sprovođenje: Sve institucije javnog sektora	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
1.4.4. Uspostaviti AFCOS službu i AFCOS Mrežu u funkciji zaštite finansijskih interesa EU i BiH Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljena AFCOS služba - Uspostavljena AFCOS mreža 	Provodioci: Centralna Banka, Ministarstvo finansija i trezora BIH, MVP BiH, SM BiH	IV kvartal 2026.	Redovna budžetska sredstva
1.4.5. Definisati jasne kriterije za dodjeljivanje finansijskih sredstava iz budžeta institucija BiH Specifična mjera	Sačinjene i javno objavljene Smjernice za primjenu kriterija kod dodjele finansijskih sredstava iz budžeta BiH	Inicijator/Provodioc: APIK	IV kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva
1.4.6. Učiniti dostupnim informacije o dodjeli budžetskih sredstava o iznosu i namjeni sredstava dodjeljenih organizacijama civilnog društva i udruženjima Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Javno dostupni godišnji izvještaji na web stranicama institucija - Broj objavljenih izvještaja 	Inicijator: APIK Provodioci: Institucije koje dodjeljuju finansijska sredstva	Kontinuirano od I kvartala 2025.	Redovna budžetska sredstva
1.4.7. Učiniti dostupnim informacije o dodjeli budžetskih sredstava o iznosu i namjeni sredstava dodjeljenih privrednim subjektima Specifična mjera	<ul style="list-style-type: none"> - Javno dostupni godišnji izvještaji na web stranicama institucija - Broj objavljenih izvještaja 	Inicijator: APIK/TSK Provodioci: Institucije koje dodjeljuju finansijska sredstva	Kontinuirano od I kvartala 2025.	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 1.5. Participacija društva

Pristup informacijama i povećanje transparentnosti su osnovni principi otvorene vlasti, čije provođenje jača povjerenje građana u njen rad.

Usluge javne uprave imaju vrijednost ukoliko su isporučene na vrijeme, na efikasan način i tako da su vidljive, jasne i lako dostupne svim korisnicima.

Društva uspostavljena na poštovanju opštih društvenih vrijednosti: slobode, jednakosti, solidarnosti, tolerancije, poštovanja ljudskih prava i zajedničke odgovornosti imaju

samoodrživi ekonomski razvoj. Pristup borbi protiv korupcije mora obuhvatati više nivoa: lični, institucionalni, društveni i državni. Svakom građaninu pripadaju prava i obaveze koje proizlaze iz zakona i međunarodnih pravnih normi, a dio tih prava je regulisan i članom 13. UNCAC-a⁷.

Institucije u BiH bi trebale nastaviti sa provođenjem Standarda proaktivne transparentnosti u okviru Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH, kako bi omogućili građanima, organizacijama civilnog društva, akademskoj zajednici i medijima uključenost u borbu protiv korupcije i ostvarili saradnju sa njima.

Rodno specifične manifestacije korupcije - U realizaciji planiranih aktivnosti, treba voditi računa o podizanju svijesti i znanja o rodno specifičnim manifestacijama korupcije. Korupcija ugrožava osnovne vrijednosti demokratskog društva, vladavinu prava i poštovanje ljudskih prava, a jedan od ključnih stubova na kojima počiva demokratsko društvo predstavlja ravnopravnost polova. Potrebno je afirmisati važnost uključivanja principa ravnopravnosti polova i rodne perspektive u aktivnosti namijenjene prevenciji i borbi protiv korupcije.

Sva tijela nadležna za provođenje Strategije i Akcionog plana su u obavezi izraditi i implementirati program mjera i aktivnosti koji će obuhvatiti integraciju principa ravnopravnosti polova i nediskriminacije u zakonske, podzakonske akte i druge dokumente, korištenje rodno osjetljivog jezika, razvrstavanje statističkih podataka prema spolu, izradu analiza o rodno specifičnim manifestacijama korupcije (gender analiza), provođenje redovnih edukacijskih programa o ravnopravnosti polova i rodnim aspektima korupcije u saradnji sa institucionalnim gender mehanizmima u BiH, međunarodnim organizacijama, nevladinim sektorom i drugim partnerskim institucijama i organizacijama, provođenje promotivnih aktivnosti, informacijskih kampanja i kampanja za podizanje svijesti i znanja o rodno determinirajućim pojavnim oblicima korupcije, njezinim uzrocima, uticaju i posljedicama na različite društvene kategorije, sa fokusom na rizične grupe u specifičnim područjima.

Digitalizacija - Analizom stanja digitalnih alata za antikoruptivne aktivnosti u BiH ustanovljeno je da ne postoje jednoobrazne aplikacije koje koriste tijela za sprečavanje korupcije. Međutim, u pogledu digitalizacije antikorupcije i razvoja IT alata, Kanton Sarajevo se ističe kao primjer dobre prakse zahvaljujući platformi AnticorruptiKS, multimodalnom analitičkom softveru. Ova platforma omogućuje upravljanje bazama podataka (registrima), automatizaciju procesa izvještavanja i pretraživanja prema zadanim parametrima te međusobnu komunikaciju baza podataka. Sljedeći primjer KS-a u razvoju IT alata, pojedini nivoi vlasti u Bosni i Hercegovini (BD BiH, TK, ZDK, SBK, USK, BPK) su, u skladu s vlastitim nadležnostima i potrebama, uspostavili određene vrste registara. Ovi registri imaju za cilj olakšati nadzor nad provođenjem propisa usmjerenih na prevenciju antikorupcijskih aktivnosti.

Trenutni način prikupljanja podataka i nedovoljna transparentnost tih podataka ne pridonosi ispravnoj slici o nivou korupcije i upravljanja koruptivnim rizicima u BiH. U narednom periodu potrebno je standardizovati podatke koji bi bili primjenjivi na svim nivoima vlasti, kako zbog samog stadija razvoja prevencije korupcije, tako i usljed nedovršenog formiranja profesionalnih struktura zaduženih za prevenciju korupcije i kancelarija za sukob interesa. Primarne aktivnosti ovog strateškog programa su uspostavljanje registara izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih dužnosti, savjetnika, državnih službenika i zaposlenika u institucijama vlasti BiH, registra prijava imovinskog stanja i interesa i uspostavljanje i održavanje digitalnih alata za izradu analiza i statističkih podataka o svim oblicima koruptivnog ponašanja kao i on-line alata tijela

⁷ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije - United Nations Convention against Corruption (UNCAC), usvojena dana 31.10.2003. godine od strane Generalne skupštine UN-a, <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>

za sprečavanje korupcije i Agencije, što bi ubrzalo mnoge aktivnosti, pojednostavilo borbu protiv korupcije i podiglo svijest građana.

Transparentnost - Shodno članu 10. UNCAC-a⁸ potrebno je preduzeti potrebne mjere kako bi se povećala njihova transparentnost, što uključuje omogućavanje uvida šire javnosti u organizaciju, funkcionisanje i postupke donošenja odluka, pojednostavljuvanje postupaka pristupa tijelima nadležnim za odlučivanje, te objavljivanje informacija. Principi člana 10. UNCAC-a se baziraju na principima proaktivne transparentnosti koja podrazumijeva praksu javnih institucija da učine dostupnim informacije od javnog značaja koje se nalaze u njihovom posjedu. Primarne aktivnosti u okviru ovog strateškog programa čine dosljedna provedba Zakona o slobodi pristupa informacijama sa posebnim fokusom na dostavljanje traženih informacija i primjena standarda proaktivne transparentnosti, harmonizacija propisa sa međunarodnim standardima i propisima u BiH, unapređenje transparentnosti u dodjeljivanju i trošenju javnih sredstava, te javno objavljivanje predviđenih registara kako bi se informacije učinile dostupne različitim zainteresovanim javnostima.

Integritet - Društvene vrijednosti zasnovane na integritetu su od presudnog značaja za odbranu građanskih sloboda i osiguranje odgovornosti. Javne kampanje su poseban oblik komunikacije sa različitim javnostima koje imaju za cilj da utiču na izmjenu stavova ciljanih kategorija javnosti i mobiliziranje javne podrške u antikorupcijskim naporima. Uspješno provođenje jačanja javne svijesti o štetnosti korupcije i izmjene mentalnih obrazaca podrazumijeva pripremu i provođenje antikorupcijskih kampanja usmjerenih prema različitim zainteresovanim javnostima.

Da bi se unaprijedilo okruženje za djelovanje civilnog društva generalno, a pogotovu na polju borbe protiv korupcije, treba osigurati pretpostavke za institucionalno postupanje sa ciljem osiguravanja sloboda izražavanja i medijskog prostora.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.5.1. Analizirati provođenje Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH Specifična mjera	- Izvršena analiza godišnjih izvještaja o provođenju ZOSPPI od strane: • Institucija BiH, • Žalbenog savjeta Savjeta ministara BIH i • Suda BiH	Inicijator/provodilac: PARCO, Institucija Ombudsmana za ljudska prava BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
1.5.2. Objavljivati informacije o finansiranju medija iz javnih sredstava Specifična mjera	- Sačinjeni i objavljeni kriteriji za finansiranje medija iz javnih sredstava - Javno dostupne informacije o utrošku javnih sredstava dodijeljenih medijima u BiH - Broj objavljenih izvještaja na web stranicama institucija o	Inicijatori: APIK i TSK Provodioci: RAK i mediji u BiH i institucije koje ih finansiraju	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva

⁸ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije - United Nations Convention against Corruption (UNCAC), usvojena dana 31.10.2003. godine od strane Generalne skupštine UN-a, <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>

	finansiranju medija u BiH			
1.5.3. Razviti, primjeniti i uvezati digitalne antikorupcijske alate Specifična mjera	Razvijeni i pušteni u upotrebu online alati: - Aplikacije za izradu planova integriteta - Aplikacije za izradu mišljenja na zakone - Aplikacija za Proaktivni monitoring za provođenje strateških mjera - On-line alati za edukacije - Digitalizovani finansijski/ imovinski obrasci - Uspostavljen registar rizika na korupciju - Javna dostupnost analitičkih podataka sa indicijama koruptivnog ponašanja	Inicijator/Provodilac: APIK/TSK	Kontinuirano od I kvartala 2025.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.5.4. Provoditi antikorupcijske kampanje i Projekte Specifična mjera	- Broj realizovanih kampanja - Broj provedenih projekata - Broj konferencija - Broj radionica - Broj učesnika	Inicijatori/provodioci: APIK/TSK, OCD	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.5.5. Intenzivirati aktivnosti koje imaju za cilj promovisanje slobode izražavanja i medijskog prostora Specifična mjera	- Praćenje primjene standarda i novinarske etike od strane Udruženja novinara BiH - Osigurana zaštita novinara koji izvještavaju o korupciji	RAK, udruženja novinara	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

Strateški program 1.6. Antikorupcijska edukacija

Edukacije imaju fundamentalnu ulogu u prevenciji korupcije. Uloga edukacija u prevenciji korupcije odnosi se na promjenu mentaliteta. U smislu promjene mentaliteta razumijevamo uspješnost tako da pojedinci ne žele koristiti koruptivne prečice koje podrazumijevaju kršenje i nepoštovanje zakonskih normi u cilju ostvarivanja uspjeha. Zadatak edukacije je kreirati odnos netolerancije prema korupciji. U skladu sa članom 13. UNCAC⁹ konvencije, fokus edukacije je na prevenciji same aktivnosti. Stoga antikorupcijske edukacije treba da utiču na razumijevanje koruptivnih aktivnosti i kreiraju odnos netolerancije prema korupciji.

Ovaj Strateški program, u skladu sa GRECO¹⁰ preporukama ii i ix, predviđa razvoj i provođenje opštih i specifičnih edukacijskih programa kojima su obuhvaćeni: predstavnici zakonodavnih tijela, lica sa najvišim izvršnim funkcijama, predstavnici institucija u BiH, predstavnici tijela

⁹ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije - United Nations Convention against Corruption (UNCAC), usvojena dana 31.10.2003. godine od strane Generalne skupštine UN-a, <https://www.unodc.org/unodc/en/corruption/uncac.html>

¹⁰ GRECO je preporučio dalje pojašnjavanje internih mehanizama radi promovisanja i provođenja kodeksa ponašanja za parlamentarne zastupnike, i time zaštititi integritet unutar zakonodavstva, uključujući (i) usklađene smjernice, savjetovanje i obuku koji se odnose na etičke odredbe i odredbe vezane za integritet i sprečavanje korupcije, kao i (ii) razvoj efikasnih mehanizama nadgledanja i provedbe za ta ključna pitanja; GRECO je preporučio znatno jačanje i dalje razvijanje povjerljivog savjetovanja i namjenske praktične obuke o pitanjima etike i integriteta za sudije i tužioce [GRECO \(coe.int\)](https://www.greco.int)

za sprečavanje korupcije, suci i tužioci¹¹, predstavnici privatnog sektora, javni službenici, djeca i mladi, te druge različite kategorije ciljanih javnosti.

Deklaracija usvojena na posebnoj sjednici Generalne skupštine protiv korupcije u julu 2021. godine stavlja antikorupcijsku edukaciju u srž sveobuhvatnog i multidisciplinarnog pristupa za promovisanje transparentnosti, odgovornosti, integriteta i kulture odbacivanja korupcije kao osnovu za prevenciju i borbu protiv korupcije.

Planiraju se preduzeti koraci u cilju pokretanja GRACE inicijative (UNODC Globalni resurs za antikorupcijsko obrazovanje i osnaživanje mladih) u BiH za jačanje uloge mladih i obrazovanja u sprečavanju i suzbijanju korupcije i gradnje kulture netolerancije na korupciju kroz formalne i neformalne obrazovne programe koji su usmjereni ka izgradnji antikorupcijskih vrijednosti, znanja i vještina. GRACE inicijativa podrazumijeva i uključivanje i konsultacije sa prosvjetnim radnicima, međunarodnim organizacijama, organizacijama civilnog društva, ali je primarno usmjerena na djecu i mlade kroz različite kampanje, forume, dijaloge, obuke, jačanje institucionalnih kapaciteta obrazovnih ustanova, unapređenje neformalnog sektora obrazovanja u oblasti antikorupcije, te širenje edukativnog materijala koji su podrška u obrazovanju.

Povećanjem znanja i svijesti o korupciji svih zainteresovanih javnosti za njeno sprečavanje, uzrocima, modalitetima i štetnim uticajima povećavaju se šanse za smanjenje korupcije u društvu i uvećanje broja zainteresovanih javnosti za borbu protiv korupcije.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.6.1. Provoditi edukacije iz oblasti antikorupcije za imenovana i izabrana lica i njihove savjetnike Specifična mjera	- Broj provedenih edukacija - Broj učesnika na edukacijama	Inicijatori/provodioci: APIK	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.6.2. Provoditi edukacije iz oblasti antikorupcije za zaposlene u javnom sektoru Specifična mjera	- Broj provedenih edukacija - Broj učesnika na edukacijama	Inicijatori/provodioci: APIK	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.6.3. Provoditi edukacije iz oblasti integriteta i antikorupcije za djecu i omladinu (vrtići, osnovne i srednje škole i fakulteti) Specifična mjera	- Uvedeni programi edukacije - Realizovani programi edukacije	Inicijatori/provodioci: APIK i ministarstva obrazovanja na svim nivoima vlasti u BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
1.6.5. Provoditi edukacijske projekte u skladu sa ciljevima GRACE inicijative usmjerenih na gradnju antikorupcijskih vrijednosti kod djece i mladih Specifična mjera	- Broj provedenih pilot-projekata (broj škola/nastavnih programa koji su implementirani unutar pilot projekta) - Broj uspostavljenih formalnih programa/odnosa sa obrazovnim institucijama u sklopu antikorupcijskog obrazovanja (MoU, uvedeni curriculumi i sl.) - Broj održanih radionica	Inicijatori/Provodioci APIK Nadležna ministarstva obrazovanja na svim nivoima vlasti u BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

¹¹ <https://www.eas.europa.eu/sites/default/files/documents/2023/Izvjecje%20C5%20A1taj%20o%20Bosni%20i%20Hercegovini%20za%202023.%200%20-%20BHS%20prijevod%20%28002%29.pdf>

STRATEŠKI CILJ 2

JAČANJE MEHANIZAMA OTKRIVANJA I DOKAZIVANJA KORUPTIVNIH KRIVIČNIH DJELA I PROCESUIRANJA POČINILACA

Ovaj strateški cilj proizlazi iz odredbi krivičnih i krivično-procesnih zakona važećih na području BiH, uvažavajući njenu ustavnopravnu strukturu.

Koruptivna krivična djela su ona djela koja počinioci čine umišljajno sa ciljem pribavljanja protivpravne koristi. U procjeni rizika od pranja novca koruptivna krivična djela su ocjenjena kao visokorizična, te postoji obaveza suočiti se i obračunati sa korupcijom, kako preventivnim tako i represivnim metodama.

Intencija ovog strateškog cilja jeste da se u represivnom kontekstu obezbijede sve neophodne pretpostavke i uslovi u cilju blagovremenog, efikasnog i zakonitog otkrivanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela i procesuiranja počinitelja.

Takođe, nepobitno je da se korupcija u današnje vrijeme odvija u svim oblastima društvenog, privrednog i političkog djelovanja. Ni jedna oblast nije imuna na ovu negativnu pojavu, što zahtijeva adekvatnu stručnu osposobljenost i specijaliziranost nadležnih subjekata. Preventivno djelovanje se prije svega odnosi na otklanjanje ili reduciranje uzročnih faktora, koji neposredno ili posredno dovode do nastanka različitih fenomenoloških oblika koruptivnih krivičnih djela.

Prema podacima VSTS-a o procesuiranju krivičnih djela u vezi sa korupcijom, broj pravosnažnih presuda iznosi 1.436, koje su donijeli sudovi u BiH u zadnjih pet godina: Sud BiH 37, Sud FBiH 1.058, Sud RS 286, Sud BD 55. Oblici koruptivnog ponašanja koji su najviše zastupljeni na sva četiri nivoa pravosuđa u sudskim postupcima pred bh. pravosuđem su: davanje dara i drugih oblika koristi, primanje dara i drugih oblika koristi, zloupotreba položaja ili ovlaštenja, pronevjera u službi, nesavjestan rad u službi, primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem, te prijevara u službi.

Iako već postoje mnoge statistike o sprečavanju i borbi protiv koruptivnih krivičnih djela, slučajevi visoke korupcije na svim područjima zaslužuju posebnu pažnju, jer je od efektivnosti organa gonjenja i sudova na ovoj tački itekako zavisao nivo povjerenja građana u protivkorupcijske mjere države: bez konkretnih rezultata na tom području, povjerenja neće biti – ni u sistem gonjenja i pravosuđa, ni u sistem borbe protiv korupcije generalno.

Zbog toga usmjerenim analizama rada svih nadležnih institucija po tom pitanju treba ustanoviti, da li i koliko su te institucije uspješne u sprečavanju i borbi protiv korupcije, pogotovo visoke kao jednog od najopasnijih oblika korupcije, da bi se mogli preduzeti dalji koraci za povećanje efektivnosti u toj borbi.

Strateški program 2.1. Jačanje kapaciteta pravosudnih, policijskih i drugih tijela za otkrivanje, dokazivanje i procesuiranje koruptivnih krivičnih djela

Jačanje kapaciteta agencija za provođenje zakona i pravosudnih institucija stvara neophodne pretpostavke za efikasnu borbu protiv svih pojavljivanja oblika korupcije.

Procesuiranjem počinitelja stvaraju se pretpostavke za jačanje cjelokupnog pravnog sistema kroz zaštitu društva od činjenja krivičnih djela preventivnim uticajem na druge da poštuju pravni sistem, i ne čine krivična djela, do toga da se građanstvu šalje poruka „da se kriminal ne isplati“.

Pored represivne komponente, sveobuhvatno se preventivno djeluje kako na samog počinioca tako i na potencijalne počinioce, te vraća povjerenje javnosti u pravni sistem.

Otkrivanje i dokazivanje ovih krivičnih djela je po svojoj prirodi, fenomenološkim oblicima ispoljavanja, načinu izvršenja i drugim specifičnostima izuzetno kompleksno i zahtjevno na planu zadovoljenja restriktivnih zakonskih uslova i standarda dokazivanja.

Kompleksnost otkrivanja i dokazivanja ovih krivičnih djela i rasprostranjenost korupcije zahtijevaju od svih nivoa vlasti poseban angažman i unapređenje u cilju dosljedne i efikasne borbe protiv korupcije, posebno imajući u vidu da se uglavnom koruptivne aktivnosti odvijaju bez svjedoka, čime je znatno otežano prikupljanje dokaza.

Stoga je vrlo bitno da se pored jačanja kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta policijskih i drugih tijela za borbu protiv korupcije, kontinuirano provode obuke u oblasti otkrivanja i dokazivanja koruptivnih djela sa posebnim akcentom na primjenu posebnih istražnih radnji, unaprijede postupanja po revizorskim izvještajima i sistem izvještavanja za efikasno praćenje učinka u istragama koruptivnih krivičnih djela.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
2.1.1. Jačati kadrovske kapacitete kroz optimizaciju postojećih kadrova, prijem novih kadrova i donošenje adekvatnih propisa Specifična mjera	- Broj popunjenih radnih mjesta/ Stepen popunjenosti - Broj donesenih, izmijenjenih i dopunjenih propisa	Inicijatori: Pravosudna, policijska i druga tijela u BiH Provodioci: SM BiH/Vlade i parlamenti u BiH	IV kvartal 2028./ Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
2.1.2. Provoditi obuke u oblasti otkrivanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela sa akcentom na primjenu posebnih istražnih radnji, te obuke u otkrivanju i dokazivanju težih povreda službene dužnosti u vezi sa koruptivnim radnjama Specifična mjera	Broj obuka i broj službenika koji su pohađali obuke	Inicijatori/provodioci: Pravosudna, policijska i druga tijela u BiH	IV kvartal 2028./ Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
2.1.3. Unaprijediti postupanja po revizorskim izvještajima Specifična mjera	Broj pokrenutih istraga/optužnica/presuda po revizorskim izvještajima	Inicijatori/provodioci: Pravosudna, policijska, revizorska i druga tijela u BiH	IV kvartal 2028. / Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
2.1.4. Unaprijediti materijalno – tehničke uslove jedinica za istragu koruptivnih krivičnih djela i jedinica za profesionalne standarde Specifična mjera	Nabavljena materijalno-tehnička oprema u skladu sa potrebama	Inicijatori: Pravosudna, policijska i druga tijela u BiH Provodioci: SM BiH/Vlade i parlamenti u BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

<p>2.1.5. Unaprijediti sistem izvještavanja za efikasno praćenje učinka u istragama koruptivnih krivičnih djela od prijema krivične prijave do okončanja krivičnog postupka i težih povreda službene dužnosti u vezi sa koruptivnim radnjama</p> <p>Specifična mjera</p>	<p>Efikasan sistem izvještavanja po:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj zaprimljenih prijava (osnovane/neosnovane) - Broj podnesenih izvještaja o izvršenom krivičnom djelu/broj obustavljenih istraga, - Broj provedenih internih postupaka i broj osnovanih prijava u vezi sa korupcijom - Broj optužnica (potvrđenih i odbačenih) - Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje stegovnog postupka u vezi sa korupcijom - Broj presuda (prvostepenih i drugostepenih) - Broj oglasenih odgovornih službenika za teže povrede službene dužnosti u vezi sa korupcijom 	<p>Inicijatori/provodioci: Policijske, pravosudne i druge institucije u BiH</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>
<p>2.1.6. Analizirati sudske presude u predmetima korupcije</p> <p>Specifična mjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Broj analiza sudskih presuda u predmetima korupcije - Javno dostupne analize 	<p>Inicijatori/provodioci: Policijske, pravosudne i druge institucije u BiH, OCD</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>
<p>2.1.7. Uspostaviti Odjel za provođenje postupaka po izvještajima u VSTS BiH</p> <p>Specifična mjera</p>	<p>Uspostavljen funkcionalan Odjel za provođenje postupaka po izvještajima</p>	<p>Inicijator/provodilac: VSTS BiH / SM BiH</p>	<p>IV kvartal 2024.</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>
<p>2.1.8. Sačiniti usmjerene analize rezultata rada svih nadležnih institucija po pitanju visoke korupcije</p> <p>Specifična mjera</p>	<p>Sačinjena usmjerena analiza najmanje jednom godišnje koja uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broj preventivnih mjera po pitanju visoke korupcije - Broj pokrenutih istraga - Broj optužnica - Broj presuda 	<p>Inicijator/ Provodilac: APIK</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>

Strateški program 2.2. Saradnja u istragama koruptivnih krivičnih djela

Imajući u vidu da kompleksnost otkrivanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela te rasprostranjenost korupcije zahtijeva sveobuhvatan odgovor od svih nivoa vlasti, potrebno je unaprijediti operativnu saradnju svih relevantnih aktera na planu dosljedne i efikasne borbe protiv korupcije.

To podrazumijeva unapređenje razmjene informacija i podataka, blagovremeno izvještavanje, te unapređenje operativne saradnje kroz formiranje zajedničkih istražnih timova za rad na složenijim predmetima.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
2.2.1. Unaprijediti razmjene informacija između policijskih, poreznih, pravosudnih i drugih institucija u BiH Specifična mjera	- Broj slučajeva u kojima je realizovana saradnja - Broj razmijenjenih informacija	Inicijatori/provodioci: Policijske, tužilačke, pravosudne, porezne i institucije u BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
2.2.2. Unaprijediti operativnu saradnju policijskih agencija sa tužilaštvima i drugim institucijama Specifična mjera	- Broj formiranih zajedničkih timova i provodenih aktivnosti (operativnih akcija) - Broj održanih radnih sastanaka - Broj sačinjenih izvještaja o postupanju	Inicijatori/provodioci: Policijske, pravosudne porezne institucije u BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 2.3. Finansijske istrage, oduzimanje i upravljanje oduzetom imovinom

Finansijske istrage kao efikasno sredstvo u borbi protiv korupcije se provode u cilju otkrivanja, utvrđivanja i oduzimanja nezakonito stečene imovine izvršenim krivičnim djelom. Stoga je vrlo bitno edukovati državne, policijske, porezne službenike, te službenike i nosioce pravosudnih funkcija u sprovođenju finansijskih istraga, kao i unaprijediti propise kojima će se regulisati uslovi za njihovo sprovođenje.

Imperativ u okviru postupaka za oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi je očuvanje vrijednosti privremeno ili trajno oduzete imovine uz obavezu poštivanja principa "pažnje dobrog domaćina".

Oduzimanjem protupravno stečene imovine i njena ponovna društvena upotreba u zajednici jača kulturu zakonitosti, pravednosti i jednakosti, pomaže u izgradnji otpornosti zajednice i društva na korupciju, te se poboljšava povjerenje građanja u sistem pravosuđa i vlasti.

U cilju realizacije navedenog potrebno je akcenat staviti na unapređenje mehanizama upravljanja oduzetom imovinom.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
2.3.1. Unaprijediti finansijske istrage Specifična mjera	- Broj provedenih finansijskih istraga - Broj donesenih privremenih mjera osiguranja imovinske koristi - Broj donesenih presuda o trajnom oduzimanju nezakonito stečene imovine krivičnim djelom	Inicijatori/Provodioci: Policijske, pravosudne, porezne i druge institucije na svim nivoima vlasti u BiH, agencije za upravljanje oduzetom imovinom	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
2.3.2. Edukovati državne, policijske, porezne službenike, te službenike i nosioce pravosudnih funkcija	- Broj održanih edukacija - Broj učesnika na edukacijama	Inicijatori: Policijske, pravosudne, porezne i druge institucije u	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva /

Specifična mjera		BiH, agencije za upravljanje oduzetom imovinom Provodioci: CEST FBiH, CEST RS, agencije za upravljanje oduzetom imovinom		Donatorska sredstva
2.3.3. Unaprijediti propise kojima će se regulisati svi aspekti za provođenje finansijskih istraga Specifična mjera	Unaprijedeni propisi za provođenje finansijskih istraga	Inicijatori: Polijske, pravosudne, porezne i druge institucije na svim nivoima vlasti u BiH, agencije za upravljanje oduzetom imovinom Provodioci: SM BiH, vlade i parlamenti na nivou vlasti u BiH	IV kvartal 2026.	Redovna budžetska sredstva
2.3.4. Unaprijediti mehanizam upravljanja oduzetom imovinom Specifična mjera	- Unaprijeđen normativni okvir - Uspostavljene i unaprijeđene elektronske baze podataka oduzete i - dodijeljene imovine - Ponovna društvena upotreba oduzete imovine (vrijednost i vrsta oduzete imovine)	Inicijatori/Provodioci: Agencija za upravljanje oduzetom imovinom i druge nadležne institucije	IV kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

STRATEŠKI CILJ 3 JAČANJE MEĐUINSTITUCIONALNE, REGIONALNE I MEĐUNARODNE SARADNJE

Bosna i Hercegovina se potpisivanjem konvencija iz oblasti antikorupcije obavezala na međunarodnu saradnju u svakom aspektu borbe protiv korupcije, uključujući prevenciju, istragu, procesuiranje počinitelaca, kao i zamrzavanje, zapljenu i konfiskaciju imovinske koristi ostvarene djelom korupcije¹².

Međunarodne preporuke iz domena antikorupcije su od velikog značaja za BiH posebno iz razloga što njihova implementacija pomaže u borbi protiv korupcije, ali i u izgradnji ugleda zemlje na međunarodnom nivou. Mnoge međunarodne organizacije, finansijske institucije i donatori postavljaju uslove u vezi sa borbom protiv korupcije prilikom pružanja finansijske podrške ili razvojne pomoći. Implementacija antikorupcijskih preporuka može otvoriti vrata za dodatna sredstva i podršku. Takođe, ove preporuke često naglašavaju jačanje vladavine prava, što je ključni element u borbi protiv korupcije. Implementacija istih može dovesti do poboljšanja pravnog sistema, efikasnijeg sudstva i jačanja institucija koje se bore protiv korupcije.

Dosadašnji skroman stepen implementacije međunarodnih preporuka i standarda u zakonodavnim okvirima prouzrokovao je visok nivo reputacijskih rizika po BiH, zbog čega je značajno usporen i procese EU integracija.

U akcionom planu predviđene su pojedinačne mjere i aktivnosti koje na sistematski način, uz jasnu distribuciju obaveza i odgovornosti za provođenje, ispunjavaju ključne međunarodne preporuke i jačaju međunarodnu saradnju u oblasti sprečavanja korupcije.

Strateški program 3.1. Koordinacija i saradnja institucionalnih kapaciteta za sprječavanje korupcije

Međuinstitucionalna saradnja i koordinacija predstavljaju ključne elemente efikasne Strategije za borbu protiv korupcije.

Bosna i Hercegovina se potpisivanjem konvencija iz oblasti antikorupcije obavezala na međunarodnu saradnju u svakom aspektu borbe protiv korupcije, uključujući prevenciju, istragu, procesuiranje počinitelaca, kao i zamrzavanje, zapljenu i konfiskaciju imovinske koristi ostvarene djelom korupcije¹³. Međunarodne preporuke iz domena antikorupcije su od velikog

¹² Najznačajniji međunarodni dokumenti u području borbe protiv korupcije, koje je BiH potpisala i ratificirala su:

- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC)
- Krivično-pravna konvencija Savjeta Evrope o korupciji
- Dodatni protokol Krivično-pravne konvencije o korupciji
- Građansko-pravna konvencija Savjeta Evrope o korupciji
- Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala
- Konvencija Savjeta Evrope o pranju, traganju, privremenoj zapljenu i oduzimanju prihoda stečenoga krivičnim djelom i o finansiranju terorizma

¹³ Najznačajniji međunarodni dokumenti u području borbe protiv korupcije, koje je BiH potpisala i ratifikovala su:

- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC)
- Krivično-pravna konvencija Savjeta Evrope o korupciji
- Dodatni protokol Krivično-pravne konvencije o korupciji
- Građansko-pravna konvencija Savjeta Evrope o korupciji

značaja za BiH posebno iz razloga što njihova implementacija pomaže u borbi protiv korupcije, ali i u izgradnji ugleda zemlje na međunarodnom nivou. Mnoge međunarodne organizacije, finansijske institucije i donatori postavljaju uslove u vezi sa borbom protiv korupcije prilikom pružanja finansijske podrške ili razvojne pomoći. Implementacija antikorupcijskih preporuka može otvoriti vrata za dodatna sredstva i podršku. Takođe, ove preporuke često naglašavaju jačanje vladavine prava, što je ključni element u borbi protiv korupcije. Implementacija istih može dovesti do poboljšanja pravnog sistema, efikasnijeg sudstva i jačanja institucija koje se bore protiv korupcije.

Dosadašnji skroman stepen implementacije međunarodnih preporuka i standarda u zakonodavnim okvirima prouzrokovao je visok nivo reputacijskih rizika po BiH, zbog čega je značajno usporen i procese EU integracija. U akcionom planu predviđene su pojedinačne mjere i aktivnosti koje na sistematski način, uz jasnu distribuciju obaveza i odgovornosti za sprovođenje, ispunjavaju ključne međunarodne preporuke i jačaju međunarodnu saradnju u oblasti sprečavanja korupcije.

Fokusirajući se na jačanje saradnje između različitih institucija i tijela u BiH, ovaj strateški program ima za cilj suzbijanje korupcije kroz uspostavu mehanizama i platformi za razmjenu informacija, koordinaciju aktivnosti i zajedničko djelovanje.

Takođe, dosadašnji nivo koordinacije borbe protiv korupcije obilježili su ograničeni dometi kako u pogledu preduzimanja zajedničkih sistemskih aktivnosti, tako i u pogledu uspostave institucionalnih kapaciteta zaduženih za prevenciju korupcije u BiH. Djelimičan rezultat postignut je u usaglašenom strateškom planiranju politika borbe protiv korupcije u BiH i razvoju ključnih elemenata prevencije korupcije kao što je npr. uspostavljanje sistema planova integriteta.

Glavni cilj mehanizma za koordinaciju borbe protiv korupcije je osigurati primjerenu raspodjelu obaveza i odgovornosti za efikasno sprečavanje korupcije, uz poštovanje zakonskih nadležnosti Agencije i cjelokupnog sistema za prevenciju korupcije. U osnovi, mehanizam koordinacije i saradnje ima za svrhu osigurati koherentno djelovanje svih učesnika u prevenciji, a u sljedećim fazama i u otkrivanju i procesuiranju korupcije.

Jedna od mjera u ispunjavanju ključnih prioriteta za otvaranje pregovora o pridruživanju Evropskoj uniji predviđa "*osiguravanje djelotvornog funkcionisanja i koordinacije tijela za borbu protiv korupcije*". Uspostavom efikasnog sistema koordinacije postići će se višestruki učinci u borbi protiv korupcije, poboljšaće se međusobno djelovanje i saradnja svih učesnika, te postići bolji rezultati u sprovođenju strateških antikorupcijskih dokumenata, doprinoseći tako ispunjenju ključnih prioriteta u borbi protiv korupcije na putu BiH prema EU.S tim u vezi, u okviru ovog Strateškog cilja predviđen je niz sistemskih aktivnosti usmjerenih prije svega na kompletiranje sistema sprečavanja korupcije u BiH tamo gdje ovaj proces nije dovršen, te

- Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organizovanog kriminala

- Konvencija Savjeta Evrope o pranju, traganju, privremenoj zaplijeni i oduzimanju prihoda stečenog krivičnim djelom i o finansiranju terorizma

jačanje komunikacije i saradnje u sistemu javnih institucija, posebno između onih koje imaju antikorupcijske nadležnosti.

Takođe, ovaj strateški program obuhvata praćenje, sprovođenje i evaluaciju strateških antikorupcijskih dokumenata u BiH, kao i sprovođenje aktivnosti predviđenih pojedinačnim antikorupcijskim projektima i aktivnostima u sklopu integracijskih procesa BiH u EU.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
3.1.1. Dovršiti proces uspostavljanja i operacionalizacije profesionalnih tijela za sprečavanje korupcije u BiH Specifična mjera	- Broj profesionaliziranih tijela Obezbijedeni materijalno-tehnički i kadrovski resursi	Inicijator: APIK Provodioci: SM BiH	IV kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
3.1.2. Uspostaviti institucionalnu saradnju između nadležnih institucija sa ciljem efikasnog sprečavanja korupcije Specifična mjera	- Broj identifikovanih institucija sa antikorupcijskim ovlaštenjima - Definisani oblici saradnje i zaključeni memorandumi	Inicijatori: APIK Provodioci: Institucije sa antikorupcijskim nadležnostima	IV kvartal 2028.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
3.1.3. Usvojiti planove borbe protiv korupcije u institucijama BiH u skladu sa Strategijom i Akcionim planom Opšta mjera	- Razvijene Smjernice za izradu planova borbe protiv korupcije - Broj datih mišljenja APIK-a - Broj usvojenih planova borbe protiv korupcije - Redovno godišnje izvještavanje i objavljivanje podataka o sprovođenju planova borbe protiv korupcije	Inicijator: APIK Institucije nadležne za sprovođenje: APIK i institucije BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
3.1.4. Usvojiti planove integriteta u institucijama BiH u skladu sa Strategijom i Akcionim planom Opšta mjera	- Izmijenjene Smjernice za izradu planova integriteta - Broj datih mišljenja APIK-a - Broj usvojenih planova integriteta - Redovno godišnje izvještavanje i objavljivanje podataka o sprovođenju planova integriteta	Inicijator: APIK Institucije nadležne za sprovođenje: APIK i institucije BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
3.1.5. Standardizovati procedure razmjene informacija, izvještavanja i saradnje između tijela za sprečavanje korupcije u BiH i kontakt tačaka u institucijama Specifična mjera	Smjernice kreirane i dostavljene svim institucijama	Inicijator: Agencija	III Kvartal 2025	Redovna budžetska sredstva
3.1.6. Formirati zajednički tim edukatora Specifična mjera	- Formiran zajednički tim edukatora sastavljen od predstavnika tijela za sprečavanje korupcije u BiH - Broj realiziranih obuka	Inicijatori i provodioci: Agencija	II Kvartal 2026	Redovna budžetska sredstva/ Donatorska sredstva
3.1.7. Analizirati iskustva i izazove u provođenju strateških antikorupcijskih dokumenata u BiH i na osnovu dobrih praksi kreirati standarde ujednačenog strateškog planiranja Specifična mjera	- Analiza urađena - Definisani standardi u pogledu strateškog planiranja u oblasti borbe protiv korupcije u BiH - Strateško planiranje razvijeno u skladu sa SIGMA standardima	Inicijatori i provodioci: Agencija	III Kvartal 2027	Redovna budžetska sredstva/ Donatorska sredstva

<p>3.1.8. Uraditi monitoring i evaluaciju provođenja Strategije i Akcionog plana</p> <p>Specifična mjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izvještaji o monitoringu provođenja Strategije i Akcionog plana u institucijama za svaku godinu javno objavljeni na web stranici Agencije - Sačinjena eksterna evaluacija Strategije i Akcionog plana po završetku provođenja - Sačinjena srednjoročna evaluacija i po potrebi sačinjeni prijedlozi za adaptaciju Akcionog plana za predstojeći period nakon isteka polovine strateškog perioda 	<p>Inicijatori/provodioci: Agencija TSK, strateški partneri (OCD/međunarodne organizacije, akademska zajednica)</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>
<p>3.1.9. Uraditi procjenu provođenja Strategije na osnovu monitoringa i sačiniti nacrt nove Strategije</p> <p>Specifična mjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sačinjena procjena - Pripremljeno idejno rješenje koncepta i sadržine nove Strategije 	<p>Inicijator: APIK Provodioci: APIK, Interresorna radna grupa za izradu nacrt nove Strategije i Akcionog plana</p>	<p>IV kvartal 2028.</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>

Strateški program 3.2. Regionalna i međunarodna saradnja

Evidentno je da međunarodne preporuke i njihova implementacija iz domena antikorupcije pružaju smjernice za razvoj i implementaciju politika koje su ključne za smanjenje nivoa korupcije u BiH, kao i dinamiku procesa EU integracija.

S tim u vezi, a uvažavajući aktuelni trenutak strateškog planiranja anitkorupcijskih politika, neophodno je posebno projektovati specifične mjere i aktivnosti usmjerene na provođenje preporuka datih od strane međunarodnih organizacija.

Tako je UNODC, u okviru drugog preglednog kruga revizije implementacije UNCAC-a poseban fokus dao na provođenje preporuka iz domena prevencije korupcije sa fokusom na unapređenje zaštićenog prijavljivanja korupcije i promocije kodeksa ponašanja u institucijama sa javnim ovlaštenjima u BiH, koje su pored UNCAC-a detektovane i u okviru saradnje sa OECD. U okviru provođenja GRECO preporuka, između ostalog, naglasak je stavljen i na uspostavljanju sistema obuke i procjene rizika od korupcije za najviše izabrane zvaničnike BiH.

Pored navedenog, implementacija preporuka međunarodnih organizacija od značaja za BiH je i učešće u međunarodnim inicijativama iz domena antikorupcije. U tom smislu prepoznata je potreba jačanja reprezentativnosti kontakt tački iz BiH u okviru GlobE mreže, kroz unapređeni sistem izvještavanja i razmjene informacija.

Takođe, potrebno je preduzimati aktivnosti sa ciljem podizanja vidljivosti BiH u okviru EPAC mreže kroz promociju dobrih iskustava i praksi u prevenciji korupcije u BiH. Kao prva u regionu BiH će tražiti da se V. runda ocjenjivanja OECD Istanbulskog anti-korupcijskog akcionog plana upotrijebi i za analizu situacije u državi, čime bi se objektivno procjenio i cjelokupni sistem za borbu protiv korupcije u zemlji. Navedenim se ostvaruje višedimenzionalan efekat u pravcu jačanja sistema sprečavanja korupcije u BiH, kao i bolja pozicioniranost na globalnom nivou, a kada je u pitanju vidljiva i efikasna borba protiv korupcije.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
3.2.1. Jačati međunarodnu i regionalnu saradnju sa partnerskim agencijama Specifična mjera	- Broj zaključenih memoranduma sa partnerskim agencijama - Broj provedenih zajedničkih aktivnosti sa partnerskim agencijama	Inicijator/provodilac: APIK	IV kvartal 2028.	Redovna budžetska sredstva
3.2.2. Uspostaviti kanale komunikacije i procedure izvještavanja u okviru GlobE mreže Specifična mjera	- Uspostavljena zajednička procedura izvještavanja i razmjene informacija u vezi sa učešćem u GlobE mreži - Inicirano prema GlobE mreži razvoj platforme za borbu protiv korupcije u kontekstu regionalnih iskustava i praksi sa fokusom na zaštićeno prijavljivanje korupcije	Inicijatori/provodioci: APIK, SIPA	II kvartal 2025.	Redovna budžetska sredstva
3.2.3. Promovisati sprečavanje korupcije u BiH kroz EPAC mrežu Specifična mjera	- Promovisati dobre prakse sprečavanja korupcije u BiH - Inicirana razmjena iskustava u prevenciji korupcije između članica EPAC mreže i BiH	Inicijator/provodilac: APIK	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
3.2.4. Osnažiti učešće u ACN mreži Specifična mjera	- Promovisane dobre prakse sprečavanja korupcije u BiH kroz ACN platformu - Iniciranje tematskih projekata - Prijedlog za dobrovoljno uključivanje BiH u V krug evaluacije Istanbulskog anti-korupcijskog Akcionog plana - Izvršeno ocjenjivanje OECD-a Istanbulskog anti-korupcijskog akcionog plana za BiH	Inicijatori/provodioci: APIK/MVP BiH	III kvartal 2024.	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

Strateški program 3.3. Međunarodna saradnja u istragama koruptivnih krivičnih djela

U kontekstu međunarodne saradnje u oblasti istrage koruptivnih krivičnih djela veoma je važno unaprijediti prije svega razmjenu podataka o istragama koje imaju međunarodni i regionalni karakter. U tom smislu potrebno je dalje jačati komunikaciju i saradnju putem definisanih kanala komunikacije INTERPOL-a, EUROPOL-a, SELEC-a, EGMONT-a CARIN, BAMIN, GlobE mreže, EUROJUST, Evropskog javnog tužioca (EPPO), te drugih međunarodnih organizacija.

Svakako, kontekstualno na ovu mjeru se naslanja i učešće u operativnim akcijama međunarodnog i regionalnog karaktera, gdje ovi oblici međunarodne i regionalne saradnje pored veće efikasnosti otkrivanja korupcije osnažuju međunarodni ugled sistema javnih institucija u BiH zaduženih za otkrivanje i procesuiranje korupcije. Neopodno je nastaviti i trendove razmjene najboljih iskustava i praksi, kako bi u kontekstu međunarodne i regionalne saradnje primjenili najefektnije standarde postupanja u otkrivanju i dokazivanju ovako složenih krivičnih djela kakva su koruptivna krivična djela.

Pregled mjera iz Akcionog plana za predmetnu oblast

AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
<p>3.3.1. Unaprijediti razmjenu podataka s INTERPOL-om, EUROPOL-om i SELEC-om, EGMONT, CARIN, BAMIN, GLOBE, EUROJUST, Evropskog javnog tužioca (EPPO) i drugim međunarodnim organizacijama</p> <p>Specifična mjera</p>	<p>Broj realizovanih predmeta u segmentu istrage koruptivnih krivičnih djela</p>	<p>Inicijatori/provodioci: Policijske i druge institucije u BiH</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva</p>
<p>3.3.2. Učestvovati u operativnim akcijama INTERPOL-a, EUROPOL-a i SELEC-a, EUROJUST, Evropskog javnog tužioca (EPPO) i nadležnih institucija drugih država</p> <p>Specifična mjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Broj realizovanih operativnih akcija koje se odnose na istrage koruptivnih krivičnih djela - Broj uspostavljenih zajedničkih istražnih timova 	<p>Inicijatori/provodioci: Policijske i druge institucije u BiH</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva</p>
<p>3.3.3. Razmjenjivati iskustva i prakse sa međunarodnim partnerskim organizacijama i agencijama</p> <p>Specifična mjera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Broj realizovanih obuka - Broj obučeni službenika 	<p>Inicijatori/provodioci: Policijske i druge institucije u BiH</p>	<p>Kontinuirano</p>	<p>Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva</p>

Dinamika pripreme planova borbe protiv korupcije

Sve institucije BiH će biti pozvane od strane Agencije za prisustvo online radno-konsultativnim sastancima nakon što Smjernice budu operativne. Agencija će dati podršku kontakt tačkama kroz direktnu komunikaciju gdje ima potrebe za njom. Potom će institucije BiH pristupiti izradi planova, te dostavljanja istih na mišljenje Agenciji i to u posljednjem kvartalu 2024. godine (u skladu sa direktnim konsultacijama sa Agencijom u narednom periodu). Uloga imenovanih kontakt tački unutar institucije BiH jeste direktna i inkluzivna saradnju sa Agencijom s ciljem koordinacije i kontinuiteta u oblasti planova borbe protiv korupcije. Takođe, uloga rukovodilaca institucija BiH u sistemu planova borbe protiv korupcije jeste u smislu odgovornosti i imenovanja odgovornih kontakt tački u institucijama BiH kao i delegiranja obaveza prema organizacionim jedinicama.

Izvještaje o sprovođenju planova borbe protiv korupcije institucije BiH će se dostavljati Agenciji najkasnije do kraja mjeseca marta naredne godine u odnosu na godinu o kojoj se izvještava. Na osnovu izvještaja o sprovođenju planova borbe protiv korupcije Agencija će vršiti redovan monitornog sprovođenja i kreirati izvještaj o stepenu sprovođenja Strategije i Akcionog plana, te po potrebi davati preporuke i smjernice. Poseban fokus biće na evaluaciji realizacije uz uočavanje prednosti i nedostataka u realizovanom pristupu i pojedinim aktivnostima. Agencija će dati smjernice kako se izvještava u skladu sa indikatorima realizacije, numerički odnosno deskriptivno sa navođenjem statističkih i analitičkih podataka u okviru indikatora realizacije.

U skladu sa aktivnošću 3.1.3. <i>Usvajati planove borbe protiv korupcije u institucijama BiH iz Strategije i Akcionog plana i Strukturiranim planom dinamike sprovođenja Strategije planirane su sledeće aktivnosti:</i>	
Zadnji kvartal 2024. godine	Priprema pojedinačnih planova borbe protiv korupcije Organizacija radno-konsultativnih sastanaka Agencije sa institucijama BiH.
Zadnji kvartal 2024. godine	Dostava planova borbe protiv korupcije institucija BiH na mišljenje Agenciji. Usvajanje
Februar i mart 2025. godine	U saradnji sa međunarodnim partnerima i OCD kreirati metodologiju i uputstvo APIK-a za evaluaciju strateških antikrumpcijskih dokumenata. Institucije BiH dostavljaju Izvještaj o progresu APIK-u zaključno sa martom 2025., 2026., 2027. i 2028. godine.
Juni 2025	Agencija sačinjava redovne godišnje monitoringe sprovođenja Strategije.

Sa ciljem efikasnog sprovođenja aktivnosti, Agencije stavlja na raspolaganje institucijama mogućnost iskazivanja potreba za edukacijom, dodatnim konsultacijama i slično. Za više informacija možete se obratiti na:

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
Sektor za koordinaciju borbe protiv korupcije

Dabrobosanska 26-28

71 123 Istočno Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Tel: 057/322-540

Fax: 057/322-547

Web portal: www.apik.ba

Kontakt osobe u Agenciji zadužene za specifična pitanja strateškog planiranja u oblasti borbe protiv korupcije:

- **Vanja Gašanović**, stručni savjetnik za koordinaciju tijela za borbu protiv korupcije
 - Tel.: 057/322-545
 - E-pošta: vanja.gasanovic@apik.ba
 - *Uža oblast: mišljenja na planove borbe protiv korupcije;*

- **Ilfet Vejo**, stručni savjetnik za nadzor i procjenu sprovođenja strategija,
 - Tel.: 057/490-553
 - E-pošta: ilfet.vejo@apik.ba
 - *Uža oblast: izvještavanje i monitoring;*

- **Mirela Tomić**, stručni savjetnik za nadzor i procjenu sprovođenja strategija i akcionih planova,
 - Tel: 057/490-554
 - E-pošta: vanja.gasanovic@apik.ba
 - *Uža oblast: izvještavanje;*

- **Igor Ćorluka**, stručni savjetnik za praćenje propisa i obuke
 - Tel.: 057/322-558
 - E-pošta: igor.corluka@apik.ba
 - *Uža oblast: edukacije.*